

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam, 215. szám.

Hirdetési árak:
Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 :
Negyedévre ——— 3 :
Egy hóra ——— 1 :
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Szerda, szeptember 20.

Kongresszusok után.

Nagybecskerek, szeptember 20.

(—z—y) Íróember megszokta már, hogy az aranyos kicsinyekről szólva legalább is rózsaszínű ténába mártogassa a tollát, az olvasó pedig a maga édes gyermekkorának bohóságaira visszagondolva, vagy megújodva látva e tiszta emlékeket gyermekeiben, unokában, rosz néven venné, ha ez nem így volna. Az írófajta megszokta azt is, hogy vérvörös ténába mártogassa tollát, mikor rémes büntettek hajmeresztő borzalmairól számol be közönségének, de mellette emberi kötelességének tartja azt, hogy az ártatlanul üldözött igazság meleg szószólója legyen, ekkép hidalván át az óriási ellentéteket az emberi élet szövevényeiben.

Nehéz volna hát e sorok írójának is a szinte kötelességszerű sablontól eltérnie, ha általános szempontból kívánna foglalkozni pár sorban azokkal a nagyszabású gyűlekezettel, melyeknek okából a magyar főváros az idegen szakférfiak találkozóvá lett a legközelebbi napokban lefolyt büntetőjogi és gyermekvédő kongresszusok alkalmából.

Avatottabb toll azok hatását és értékét eléggé s elégszer jellemezte már a magyar sajtóban, de nem történt utalás arra a rendkívül fontos körülményre, hogy a kongresszusok általában s így a legutóbb lezajlott kettő is, nemzeti szempontból milyen tívös hatást gyakorolnak kitél s befelé egyaránt.

Hiába is tagadnók, áll az, bár hála Isten egyre fogyó mértékben, hogy a tájékozatlanság s az ellenséges roszakarat olyan mondanakört gyökereztetett meg a külföldi közvéleményben hazánk felől, mely kulturális s közviszonyainkra hízelnének épen nem mondható. A felületes ostobaság megtesz minket civilizálatlan rabló hordának, a gyűlölködő izgatás mint minden neme sebb érzésből kivetkőzött elnyomókat mutat be s általában államiságunk, nemzeti létünk, történelmileg kifejtett közjogunk, humanitárius törekvéseink s mindezekben elért óriási sikereink felől a civilizált nemzetek körében sokkal több a balhit, a ferdtés, mint a jóakarát és igazság.

Még élénken emlékezhettünk a millenáris kiállítás alkalmából lefolyt nagyszabású kongresszusokra, melyek alkalmából a messze földről összesereglett civilizált elemek előtt a magunk valóságában mutatkoztunk be s minden dicsekvés nélkül vallhatjuk be, hogy ez a valóság nem vált szégyentünkre. Maguk az egész világból összesereglett elemek valamenyien elragadtatással emlékeztek meg rólunk, államéletünk s közintézményeink magas színvonaláról s mit századok homályos köde ránk borított, a közvetlen tapasztalatok fénysugarai szétszóltatták a fölöttünk terjengő sötétséget.

Akkori kormányunk tisztában volt szintén feladataival s nem lehet elég előismeréssel gondolni arra a rendkívül hat-

hatós erkölcsi s még nagyobb anyagi támogatásra, a mit e célból is megismerésünk segélyére kötelességszerűleg bár, de nagy körültekintéssel nyújtott. Szerte áradt akkor hazánk becsülése, népünk szeretete a nagy világon s onnan sugárzik felénk vissza nem egy alkalommal azóta.

Mostani kormányunk, bár nincsen olyan kedvező alkalmára, minőt egy nagyszabású országos kiállítás nyújthatott, megtalálja a kedvező módokat és alkalmat arra, hogy elődje munkáját fokozottabb mértékben folytassa s minél szélesebb rétegekre terjessze ki a nemzetmegismertetés nagy munkáját.

Nemzeti nevelésügyünk lankadatlan buzgalma apostola, a kultuszminiszter, — jogéletünk legfőbb őre, az igazságügyminiszter készséggel megragadták az alkalmat, hogy a most lefolyt kongresszusokon tanúságot tegyenek s láttassanak arról a civilizátorius s humanitárius működésről, rámutatván annak nagy sikereire, melynek kapcsán a magyar nemzet beilleszkedik az európai népcsaládok közös céljaiba, megőrizvén faji és nemzeti jellegét s a világpolgáriasságot csak a célok közös voltában keresvén. Öröm volt hallani őket s még nagyobb öröm látni azt az elragadtatást, melyel intézményeinknek, törekvéseinknek a szakemberek ezeken a téreken is adóztak.

Jó barátaink hát, csupán azért, mert megismertek, megint százakkal szaporodtak, még pedig olyan százakkal, a kikre ezerek s százazren hallgatnak s a kik egyen-egyén a tapasztalatszülte lelkesedés világító fáklyáival térnek vissza messzi otthonukba, hirdetvén nemzetünk törekvéseinek előismerését, dicséretét egyre igazabban.

Lehet hogy tévedünk, de szilárd meggyőződésünk, hogy ily szempontból nemzeti értelemben sokkal több hasznunk van az efajta kongresszusokból, mint a legtüzesebb világraszóló szónoklatokból s azok nyomán fakadó mozgalmakból.

Minden ilyen európai gyűlekezés egy-egy szilárd lánc-szemmel közelebb fűz, szorosabbra csatol a civilizált népekhez, azok nagy békemunkájához, melynek üdvös hatásait már is egyre növekvő mértékben élvezzük.

A gyertyamosi konviktus.

Nagybecskerek, szeptember 20.

Messze vidéken jó neve van a gyertyamosi konviktusnak, a melyet egy nemesszívű ember barát Röser Adám állított fel az alföld metropolisában Szegeden, hogy a torontáli németajku diákok az ösforrás közvetlen közelében, a magyarság szívében tanulják meg a hazai nyelvet, nem pedig vegyes ajku vidéken.

De frázisok helyett hád szóljanak a számok és statisztikai adatok, melyeket a gondnokság most nyújtott be Rónay Jenő főispán védnökhöz, abból az alkalomból, hogy a konviktus az idén lép tizedik esztendejébe. Az adatok a megalapítástól kezdve egész a jelenkorig évek szerint vannak feltüntetve:

1890—91.

Folyamodott 76, felvétetett 63, visszautasított 13.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 18, torontálmegyei 39, más megyei 6, összesen 63.

Anyanyelv szerint: Német 61, magyar 1, szerb 1.

Vallás szerint: Róm. kath. 60, gör. kel. 1, evang. ref. 1, izr. 1.

1891—92.

Folyamodott 125, felvétetett 71, visszautasított 54.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 20, torontálmegyei 48, más megyei 3, összesen 71.

Anyanyelv szerint: Német 66, magyar 2, szerb 2, román 1.

Vallás szerint: Róm. kath. 65, gör. kel. 3, ág. evang. 2, izr. 1.

1892—93.

Folyamodott 111, felvétetett 60, elutasított 51.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 12, torontálmegyei 46, más megyei 2, összesen 60.

Anyanyelv szerint: Német 57, magyar 1, szerb 1, román 1.

Vallás szerint: Róm. kath. 57, gör. kel. 2, izr. 1.

1893—94.

Folyamodott 177, felvétetett 102, elutasított 75.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 22, torontálmegyei 72, más megyei 8, összesen 102.

Anyanyelv szerint: Német 96, magyar 1, szerb 4, román 1.

Vallás szerint: Róm. kath. 95, gör. kel. 5, ág. evang. 1, ev. ref. 1.

1894—95.

Folyamodott 149, felvétetett 102, elutasított 47.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 29, torontálmegyei 61, más megyei 12, összesen 102.

Anyanyelv szerint: Német 94, magyar 1, szerb 5, román 2.

Vallás szerint: Róm. kath. 93, gör. kel. 7, ev. ref. 1, izr. 1.

1895—96.

Folyamodott 169, felvétetett 107, elutasított 62.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 31, torontálmegyei 68, más megyei 8, összesen 107.

Anyanyelv szerint: Német 96, szerb 11.

Vallás szerint: Róm. kath. 92, gör. kel. 11, ág. evang. 2, református 1, izr. 1.

1896—97.

Folyamodott 170, felvétetett 110, elutasított 60.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 25, torontálmegyei 69, más megyei 16, összesen 110.

Anyanyelv szerint: Német 102, magyar 1, szerb 5, román 2.

Vallás szerint: Róm. kath. 100, gör. kel. 7, ág. evang. 1, evang. ref. 1, izr. 1.

1897—98.

Folyamodott 155, felvétetett 122, elutasított 33.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 30, torontálmegyei 71, más megyei 21, összesen 122.

Anyanyelv szerint: Német 103, magyar 4, szerb 15.

Vallás szerint: Róm. kath. 101, gör. kel. 15, ág. evang. 1, ev. ref. 2, izr. 3.

1898—99.

Folyamodott 203, felvétetett 133, elutasított 70.

Lakóhely szerint: Gyertyamosi 26, torontálmegyei 86, más megyei 21, összesen 133.

Kiváló előnyös bevérlásaim azon helyzetbe juttattak, hogy mindennemű **uri-, női- és gyermek-ruha divat-aruimat** a legolcsóbb árak mellett adhatom el.

Téli Jaquet, lefinomabb és legdivatosabb téli sapkák, szörme, thibet stb. Gyermek-kosztümekek, férfi- és flu-öltönyök francia és brünni szövetekből. Téli kabátok, havelok, őszi felöltők, gyermek-felöltő stb. stb.

Felsenstein Ferencznél.

883—8.2

A hivatalos melléklet 193. számával.

Anyanyelv szerint: Német 108, magyar 9, szerb 16.

Vallás szerint: Róm. kath. 110, gör. kel. 16, ev. ref. 3, unitárius 1, izr. 3.

1899 - 1900.

Folyamodott 226, felvétetett 131, elutasított 95.

Lakóhely szerint: Gyertyámosi 32, torontál-megyei 83, más megyei 16, összesen 131.

Anyanyelv szerint: Német 117, magyar 6, szerb 8.

Vallás szerint: Róm. kath. 119, gör. kel. 8, ev. ref. 1, izr. 3.

Összefoglalás:

Folyamodott összesen 1561, felvétetett összesen 1001, elutasított összesen 560.

Lakóhely szerint: Gyertyámosi 245, torontál-megyei 643, más megyei 113, összesen 1001.

Anyanyelv szerint: Német 900, magyar 26, szerb 68, román 7, összesen 1001.

Vallás szerint: Róm. kath. 892, gör. kel. 75, evang. ref. 11, ág. evang. 7, unitárius 1, izralita 15, összesen 1001.

HIREK.

Tájékoztató.

Szeptember 30. Nyomdászok szüretelési mulatsága. Október 1-én Orsz. kerékpárverseny Nagybecskerekén. Október 9. Vármegyei őszi közgyűlés. Október 16. Közig. biz. ülés.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 8 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 7 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

— Október hatodikán. Közeledek Magyar ország nagy gyászünnepé, az október hatodikai ünnep, melyen a szabadság legdicsebb martirjaiért fohászkodik a nemzet. Ezt a napot megünnepelik országsszerte, hol hazáját, a nemzet nagyjait szerető magyar él. Nagybecskerekén a magyar olvasókör készül ünnepélyt rendezni. A műsort most állítják össze.

— A hírlapiradalom köréből. „Karánsebes és vidéke” cím alatt társadalmi és közgazdasági hetilap indult meg Karánsebesen. A lap szerkesztője és tulajdonosa Fleissig Lipót. Ez az első magyar újság Karánsebesen, Doda Traján egykori fészkeében. Melegen kívánjuk, hogy a hazafias vállalkozás minden tekintetben sikerüljön.

— Halálkozás. Őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést, mely egy boldog fiatal asszonyt ragadott ki élte virágában övéi közül. Szerető férje, testvérei állják körül a koporsót s hiába sírják vissza, mert csak a lelke fog ezentúl örködni a földön maradt családjá fölé.

Stefanovits Miklós jarkováczi h. jegyző mint férj, szomorodott szívvél jelenti úgy a maga, valamint Knezevics György és Knezevics Rózsika, a megboldogult testvérei és az összes rokonok nevében a legjobb hitves, testvér és rokonnak Stefanovits Miklósné szül. Knezevics Thesa, folyó évi szeptember hó 19-én d. u. 2 órákor, életének 28-ik, boldog házasságának 8-ik

évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi szeptember hó 20-án d. u. 5 órákor fognak Jarkovácson a gör. kel. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Jarkovác, 1899. évi szeptember hó 20-án. Béke hamvaira!

— Névmagyarosítás. Neszvecsko Mátvás zombolyai illetőségű ugyanottani lakos, valamint kk. gyermekei vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel „Nemes-“re változtatták.

— Nagybecskereki képek Szegeden. A szegedi képzőművészeti társulat tudvalevőleg most rendezte második tárlatát, a mely ugy tartalom, mint minőség tekintetében kiváló helyet foglal el a hasonlóak sorában. Mint lapunknak írják, a társulat most megvásárolta Edvi Illés Aladárnak a tárlaton kiállított „Bégahid Nagybecskereké” című képét, a melyet a kiváló fiatal művész tavaly festett, mikor itt időzött körünkben. Illésnek egyébként ez egyik legjobb képe, a mennyiben művészkörökben is így nyilatkoznak róla, mint utólrhetlen viz-tanulmányról. Itt említjük meg, hogy ugyancsak megvételre került Kézdi Kovács László „Százszármalom” képe, a mely szintén becskereki tárgyat dolgoz fel.

— Az őszi kerékpárverseny. A nagybecskereki kerékpár-egylet versenye iránt egyre nagyobb az érdeklődés. A nevezések nem folynak ugyan sűrűn, a minek nagyrészt az is oka, hogy a biciklisták őszi szokás szerint a nevezést az utolsó napokra hagyják. Ugyanitt említjük meg, hogy délmagyarország bajnoki versenyében a díj aranyérem és tiszteletdíj, nem ezüstérem, mint az a propozíciókban van közölve.

— Munkásberek kifizetése. Közöltük a törökkanizsai Schulte Vilmos által a miniszterelnökhöz benyújtott memorandumát, melyben a vasárnapi munkaszünet célszerűbb beosztását kéri. E kérvényhez külön felterjesztés van csatolva a munkaberek kifizetésének reformja ügyében és ebben előadja, hogy:

A munkás az egész heti keresményt szombaton este kapja meg; ekkor a heti munkának vége: másnap ünnep következik. Elég ok és alkalom arra, hogy a napszámos, ki többnyire családft, pihenésre való idejét, keservesen keresett bérét sok esetben nemtelen mulatozásra tekozolja, arra számítva, hogy majd másnap kinyugodhatja magát, vagy pedig, különösen ha vasárnap kapja a napszámot, ami szintén gyakori és amely eljárás még a vasárnapi szünetet is megrövidíti, akkor vasárnap fogy el a bér és hétfőn heveri ki a munkás vasárnapi mulatozását, természetesen jövedelme rovására és családjának kárára.

A szombat esti és vasárnapi dobzódást és tekozlást követő hét a sanyaruság, a koplalás, a testi erők apadásának ideje, a gyermekek

fejlődésének megöloje. Szóval a mostani szokás a legtöbb esetben a munkás anyagi kárára, testi erőinek pusztulására, lelki tehetségének eltompulására vezet, nem is szólván az erkölcsi hátrányokról.

E siralmas állapot megszüntetésére javasolja, hogy a munkások heti bére a hét derekán, hetivásár előtti napon fizetessék ki és a másnapi munka a rendesnél 2 órával később kezdődjék.

Igy kevesebb alkalom lenne az összes heti jövedelem egyszerre elköltésére, a megmaradt összegből házi szükségletre több jutna a feleségnek, aki megvehetné a következő hétre való élelmi és egyéb szükségleti czikkeket, ezzel a megélhetés legalább egy hétre sokkal inkább biztosítva lenne, a gyermekek iskolaszükségletére vagy ruhára így inkább maradna valami, a legrosszabb esetben is mintegy vasárnapig, tehát 2-3 napig legalább emberhez illőbben élne a család.

Ezen intézkedés folytán a vasárnap délelőttre összetorlódtott kereskedelmi forgalom áttétnék a hét más napjaira s ekképp egyrészt könnyebben volna megvalósítható a vasárnapi munkaszünet kibővítése.

— A szegedi kiállítás deficitje. A szegedi kiállítás igazgatósága, Forster Géza elnök elnöklésével tegnap tartotta utolsó ülését. A napirend előtt Forster Géza a Köztelek szerkesztősége részéről kijelentette, hogy a Köztelek legutóbbi számában Tanulmányok cím alatt megjelent és Szegedet méltatlanul sértő közlemény tartalmával nem ért egyet s hogy ez a közlemény csak tévedésből jelent meg. Ez a Köztelek legközelebbi számában nyilatkozat alakjában is közöltetik. A kiállítási iroda hólnaptól kezdve Budapesten fog működni, mert a kiállítás leszerelése már teljesen kész. Az állatok elszállítása akadálytalanul történt. A kiállítás számadásai még nincsenek lezárva, de máris bizonyosan megállapítható, hogy 5000 forint deficit lesz, nem számítva ehhez az elszállásolás költségeit, melynél a bevétellel szemben 5134 forint hiány mutatkozik. Ez utóbbi összeg fedezését az igazgatóság a várostól fogja kérni.

— Felvétel a bábaképzőbe. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások október hó 1-től 10-ig tartanak az új intézetben. (Fodor utca 9. sz.) A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, erkölcsi, illetőségi és orvosi bizonyítvány.

— Életunt anya. Szerb-Klári községében Kottein Györgyné folyó hó 17-én a hajnali órákban felakasztotta magát háza padlásán. Az életunt asszony, ki csak 37 éves volt, 4 kiskorú gyermek anyja és husz éven át zavartalan házas életet élt, tettének oka megmagyarázhatlan. Szerb-Klárin a folyó évben ez a negyedik öngyilkossági eset s mind megannyi életunt az akasztást választotta.

A „TORONTÁL” tárcája.

Nagybecskereki anekdotakincs.

X.

A „Torontál” eredeti tárcája.

— Közli: r t. —

Tévedés a fogfájós személyében.

Anekdota-gyűjteményemben azt a mulasztást nem akarom elkövetni, hogy ebben a patikárosokról ne legyen valami, hiszen az egyenlő volna az öncsonkítással.

Van nekem egy nagyon jóízű humorral bíró, felette ötletes patikáros barátom. Humora annyira jóízű, hogy avval még a legjobb hírnévvel bíró patikájának medicinái sem vetélkedhetnek. De van neki egy általam és mindenki által eléggé meg nem becsülhető mindenkit megörvendeztető tulajdonsága, hogy még él, holott talán eddig méltóztattak észrevenni, hogy azok nagyrésze, kiktől anekdotáztam, magukat a földi lét könnyéből kitérülte. Felette jól esik tehát nekem egy oly anekdotára gyujtani, melynek egyik vezéralakja még él. Eljen is még jó sokáig.

Egy pénteki napon, mikor a patika a hetivásáros néptől telideden el volt lepve, egy vidéki szerb földmives ember az én barátomtól orvosságot kér fogfájásról; neki 25-20 és

vége 10 kr.-ért kínált különféle adagu és bizonyosan az árkülönbségből folyólag egészen, félig és negyedrészen gyógyító szereket mind drágálta. A munkával elhalmozott patikáros végre ultimátumként mint legolcsóbb szert valami szagolni valót ajánlott és a szerrel telt üveg dugóját kiemelve, mindjárt az atyafi orra, alá is tartotta, ki abba kíváncsiságból erősen bele-szagolt, de majdnem hanyattvágódott és csak 2-3 perc múlva tudott ismét megszólalni: „Hát minek szagoltatta az ur ezt velem, hiszen nem én nekem, hanem tisztességgel legyen mondva, az otthon maradt feleségemnek fáj a foga.

Szer a részegség egyik károsága ellen.

Ugyanezen patikában történt, akkor, mikor ezt még annak jóval régebbi tulajdonosa bírta, ugy 1830. körül lehetett, hogy egy parasztasszony azt panasolta fel, hogy a férje sűrűn szokott ittas állapotban hazajönni és őt a zsörtölődés után és a nyugalomra térés előtt, jól elverni. A patikáros, kit én mint már agg embert gyermekkoromban ösmertem is, egy forintért olyan folyadékot adott, a melyből neki, férjének ittas állapota hazaérkezésekor, három évökánálnyit addig kellett a szájában tartani, a mig az el nem aludt. A szer fényesen bevált, mert az asszonyt férje ittasan többé sohasem verte meg. Van én nekem egy öreg barátom, ki ennek hallatára azt kérdezte, hogy vajjon az

asszony végre az orvosságot lenyelte-e? Nem, feleltem én, mert az takarékos gazdasszony volt, eltette máskorra.

A nábob igénytelensége.

Az 1860 as évek idején egyik délvidéki nagyobb városban egy fiatal ember általános feltűnést keltett gyönyörű szép tenor hangjával. A város értelmisége mindenkor lelkesen folkarolt és támogatott minden szepet és így nem csoda, ha a vagyontalan, fiatal énekesnek művészsze kiképeztetésére szép eredménnyel folyt gyűjtést rendezett. Lakott akkor e városban egy szegény emberből dugszadaggá lett új földes ur, ki az első egyike volt azoknak, kiket a király személye körüli miniszter javaslatára nemesi rangra emeltek.

A gyűjtő-ivvel az új földes urhoz is elmentek, de ez azt mondta: „Nem adok semmit, nekem elég jól énekel már most is.

A mélyhangú kántor.

A most említett nábob felekezethez tartozó kántor azt erősítette, hogy az ő hazájában, Orosz-Lengyelországban ösmert egy kántort, ki nek valami fenomenális mélységű hangja volt. „Tudja kérem, oly mély hangja volt annak, hogyha azt énekelte „jó reggelt”, biztosan azt hitte, hogy azt énekel „jó éjszakát”.

(Folytatjuk.)

— Nagybecskerek éjjel. A mint tavasszal kibúvik az első fűszál, ezzel egyidejűleg jelenik meg az utcákon az első facér leányalak, a ki szerencsésen átaludta a telet s innen kezdve egész ősziig nem tud róla számot adni, hogy miből él, ha felelősségre vonják. Volt idő Nagy-Becskereken, a mikor egész szemérmetlenül folytak ezek az éjjeli kalandozások, szemeláttára a sétáló közönségnek, a mely nem egyszer adott kifejezést megbotránkozásának. Az igen tisztelt alakok azt hitték, hogy övék a világ és elkapatva a hanyag ellenőrzéstől, folytatták kised jérékaikat. Csakhogy nemsokára egyik razzia a másikat követte s április óta mintegy 40 ilyen kóbor nőalakot fogtak el éjjeli kalandjáraton. Hogy nem volt hasztalan a fáradság, azt már csak az is bizonyítja, hogy háromnegyed részüket ki kellett szállítani a kórházba, a hol a rendes betegek számára is alig elegendő a hely. A kórházból való kijövetelük után az idegen illetőségűeket hazatoloncolták, a helybeliek pedig némileg javulni kezdtek, mert látták, hogy itt nem tréfálnak az emberek. A ki tehetett, szolgálatba is állott, legalább menedéket talált. Ugy, hogy rá sem ismer mostanában Becskerekre, a ki még csak egy év előtt is végig lejtett az éjjeli órákban a Hunyadi utcán. A fővárosias nyomok eltűntek s van helyette tisztességes vidéki élet, a mi rendesebb is, noha akadnak, a kiknek jobban tetszett a régi. Szigorú ellenőrzést gyakorol még a rendőrség a „zughelyek“ fölött is, a melyek ugyancsak elszaporodtak az utóbbi időben, terjesztőiként a legkülönbözőbb betegségeknek. Nagybecskereken tehát végre rend lesz ebben a tekintetben is, a mi régen érzett hiányt, illetve szükségét pótol. Mindez pedig főleg Jankovics György alkapitány érdeme.

— Pályázat. A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság az antalfalvi adóhivatalnál betöltendő gyakornoki állásra pályázatot hirdet. A pályázni óhajtok figyelmét felhívjuk a lapunk mai számában megjelenő pályázati hirdetésre.

— Szecessziós dainok. A sápadt arcú költő tegnap ismét meglátogatott bennünket szerkesztőségünkben. Ezúttal bizonyos előkelő hanyagság volt észrevehető rajta. Például az egyik cipőjét a kezében hordta és otthonosan ült egy szekrény tetejére.

— Uraim — mondá — borzasztó változások indigó felhőt sejtik idegeim. A színek belévegyülnek a tartalomba, a lényeg a külszínre vonul és a látszat csalképeinek zengő tarkasága zsibbasztó cinkvájsz harmoniába tobzódik...

— Röviden! — mondá szerkesztőnk baljóslatu hangon.

— Haha! Röviden! Nos jó: Beszéljenek a tettek.

Egy irat csomót dobott asztalunkra. Versek voltak! Összesen hatszáztizennégy költemény. Szerkesztőnk mivel közölhetőknek találta — hatszáztizennégy kivételével.

Ime a versek:

*

Ejnye, mi az Isten-nyila!
Kék a mező, az ég lila.
A pázsiton sárga eszmék lejtenek,
Vagy a pázsit, vagy én vagyok a beteg.

Igen, igen! Csuf játékot üz velem
A hatalmas századvégi szerelem.
Szinvak lettem s azt sem tudom ma-hónap,
Hogy mily színe van a tizes bankónak.

*

Románc.

— Ke'j föl édes gyermekem,
Nézd, sít már a nap.
Vidám fecskék játszanak
Az érez alatt.

— Aludni vágyom én anyám!
A földi lét mi rut!
A mennyben jártam álomban
Hol száz virág virult.

S kalábert játsztam ottan én,
Kezembe négy ász vala —
És ez, amint tudnivaló,
Nyolcvan point maga.

Aztán az alsó, kilences...
S kontrázott pártnerem...
S te ép ekkor költél föl,
Oh mért tetted ezt velem!

Mért költöttél föl anyám?
A partim elrontád.
Aludjam még csak egy kicsit,
Hadd mondják — rekontrát!

Színészet.

— Előleges színházi jelentés. Somogyi Károly színigazgató előleges színházi jelentése már megérkezett Nagybecskerekre, mely szerint az előadások folyó szeptember hó 30-án kezdődnek. A társulat tagjainak teljes teljes névsorát a következőkben közöljük:

Igazgatósági és művezetőségi személyzet: Somogyi Károly igazgató és főrendező, Balla Kálmán, Peterdi Sándor, Szilágyi Dezső szakrendező, Erdélyi Miklós titkár, Békéssy Ferenc karnagy, Ország Bertalan igazgatói megbízott, Borsai József sugó.

Férfiak: Arday Attila, Balla Kálmán, Békéssy Ferenc, Bognár János, Bérczy Gyula, Ország Bertalan, Erdélyi Miklós, Erdélyi Sándor, Gaidzsinszky Pál, Hunyady József, Sz. Koháry Pál, Miksay Emil, Perényi József, Radetzky János, Peterdi Sándor, ifj. Sággy Zsigmond, Somogyi Károly, Szarvasi Sándor, Szilágyi Dezső, Szilágyi Ödön.

Nők: Angyal Ilka, B. Csik Irén, Benkő Jolán, Bognárné Ilon, Borsayné Erzsébet, Horváth Irma, Forrai Ferike, Hegyi Jolán, Kéry Jolán, H. Körösi Juci, Lányai Edith, O. Kocsi Ilonka, Kovács Mariska, Révész Erna, Révész Gizella, Tóvári Anna, Szohner Olga, Somogyiné N. Julia, Sörös Mariska.

Somogyi realis gondolkozásáról tesz tanúságot, hogy nem akar bérletet koldulni, hanem bevárja az első három előadást, a melyek után lesz alkalmunk a közönségnek itélni a társulat minősége fölött. 20 előadásra páholy 60 frt, támlásszék (első 5 sor) 16 frt, körszék (6, 7, 8 sor) 12 frt. Szelvénybérlet egyáltalán véve nincs, a mi által eléri Somogyi azt, hogy kevesebb lesz önmagának a kellemetlensége s kevesebb lesz a közönség körében is az egyenetlenkedés, civakodás.

TÁVIRATOK.

A király elismerése.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ ered. táv.) Klagenfurtból jelentik: Ö felvétele a király ma a gyakorlat után a vár udvarán összegyűlt magasrangú tiszteknek köszönetet mondott a gyakorlatok sikerült rendezéseért, azután pedig a fővezetőségnek fejezte ki elismerését fáradságáért. A király miután bucsut vett, Rainer főhercegtől, udvari kocsin a pályaudvarra hajtatott, egész uton a lakosság lelkes üdvözlésétől kísérve.

Áradás.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Duna lassan árad. Az alsó rakodópartot már elöntötte, mindazonáltal veszélytől egyelőre nem kell tartani.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ eredeti táv.) Esztergomból jelentik: A Duna ára ma áttörte a serfözde sáncát. Az utász katonák gátot rögtönöztek. A vizállás jelenleg 618.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Győrből jelentik, hogy a Duna ott ma állandóan apad.

Guérin.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A rendőrség minden intézkedést megtett, hogy Guérin házát hajnali négy órakor megostromolja. A rue Chabrolon megerősítették a rendőrszolgálatot. Fél háromkor a szomszédos utcákat gyalogság és három sor rendőrség elzárta. Guérin megígérte egyik barátjának, hogy a rendőrfőnök első felszólítására megadja magát. Hajnali 1/4 órakor azonban Millevoij és Lesies képviselők rávették Guérint, hogy felszólítás nélkül is adja meg magát. Négykor megnyitott a kapu s Guérin kísérve a két képviselőtől, kijött a házból. A rendőrfőnök erre előlépett és letartóztatta Guérint, kit a rendőrségre vitt. Guérin társai hazamentek.

Dreyfus szabadlábán.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ ered. táv.) Rennesből jelentik: Dreyfus ma reggel 3 órakor elhagyta börtönét és Nantes felé utazott. Semmiféle incidens nem történt.

Budapest, szept. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Figaro“ meleg hangon üdvözli Loubet elnököt, hogy Dreyfusnak megkegyelmezett. A revízió ellenes lapok élesen bírálják a kegyelem tényét, mert azt várták, hogy a kegyelmet kiterjesztik az összes vádlottakra.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. szeptember 20.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	6	76	8.30	8.40	80	8.70	8.75
Tiszavidéki	„	76	8.35	8.45	80	8.75	8.80
Pestvidéki	„	76	8.30	8.40	80	8.70	8.75
Bácskai	„	76	8.60	8.65	80	0.	0.

		kilós		kilós	
		70-72	6.55	6.55	6.55
Rozs	uj elsőrendű	—	6.45	6.55	6.55
„	„ másodrendű	—	6.45	6.55	6.55
Árpa	„ takarmány	60-62	6.	6.20	6.20
„	„ égetni való	62-64	5.70	5.90	5.90
„	„ sörfőzésre való	64-66	6.60	7.	7.
Zab	„	39-41	5.40	5.50	5.50
Tengeri	„ ó bánsági	—	5.05	5.25	5.25
„	„ másnemű	—	0.	0.	0.

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak változatlanok. Kötetett.

Buza októberre	8.44—	8.45
Buza 1900 áprilisra	8.78—	8.79
Rozs októberre	6.58—	6.59
Zab októberre	5.11—	5.12
Tengeri augusztusra	5.15—	5.16
Tengeri 1900 májusra	5.07—	5.08

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1899. szeptember hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29.

Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.

Zsombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 9.15, éjjel 10.29.

Zsombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 5.25.

Csösztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.46, éjjel 10.22.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.

Pancsova felé: reggel 8.30, este 6.20.

Alibunár és Zsombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31.

Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.

Zsombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 1.49.

b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

Nyilttér.)

Köszönetnyilvánítás.

Gyártelepünkön folyó hó 17-én kiűtött tűzvész alkalmából minden oldalról oly hathatós segítségben részesültünk, hogy elmulasztatlan kötelességünknek tartjuk a segélyt nyújtó hatóságoknak és magánosoknak ez uton is köszönetünket nyilvánítani. Halás elismerésünk illeti Reitter Oszkár rendőrkapitány urat, kinek erőyes intézkedései a mentő munkálatok sikerét előre is biztosították, továbbá a városi tűzoltóságot fáradhatatlan és önfeláldozó munkájáért, végre a városi rendőrséget, a példás rendfenn-tartásáért. Fogadják mindannyian ismételt köszönetünket.

Nagybecskerek, 1899. évi szeptember 20.

843-1.1

Gyárfűs és társa.

*) Az e rovat alatt közöltékek nem vállal felelősséget a szerk.

VASUT-ÜGY.

118021/99. szám. Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1900. évben, illetőleg 1902. év végéig a következő csoportokba sorozott anyagokból felmerülő tényleges szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, még pedig:

- I. Szurok fáklya.
- II. Rézgálic.
- III. Lenolaj, terpentinolaj, kenőcék és fény-mázak szállítása iránt.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket elűntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintáknak szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módokat, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A. V.) szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 73. szám II. emelet 43. ajtó szám) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, évenként egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 24. éjféli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán odaküldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el:

„Ajánlat 118021/99. számhoz.“

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségű minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt anyag értékének 5% legkésőbb f. évi október hó 23. éjféli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendők.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módokat bemutatása mellett állítanak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1899. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Kényelmes nagy ház

Nagybeeskerek legszebb részében
szép házi kert és parkirozott
udvarral, lóistálló és kocsiszinnel
eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 844-3.1

17718. tkvi szám 1899. 838-1.1

Árverési hirdetmény kivonata.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a jarkováci szerb iskola és templom alap javára 100 frt tőke, ennek 1889. évi január hó 1. napjától járó 8% kamata, 36 frt 10 kr. eddigi, 6 frt 20 kr. jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t. c. 144. §. alapján s 146. §-a értelmében Vitomirov Mladen jarkováci lakos ellen a Jarkovác községben fekvő és a 2109. sz. tkvben foglalt:

1. 20. hrsz. 3. dűlő 1 hold I. oszt. szántóra 112 frt.
2. 20. hrsz. 14⁰⁰ hold I. o. kaszállóra 172 frt.
3. 71. hrsz. 400 □-öl gyümölcsösre 49 frt.
4. 270. hrsz. 400 □-öl gyümölcsösre 49 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác községében 1899. évi október hó 9. napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalban, mint a Jarkovác községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 11 frt 20 krt, 17 frt 20 krt, 4 frt 90 krt, 4 90 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1899. évi augusztus hó 28-án.

Kir. törvényszéki bíró.

111001. I. szám. 1899. 840-1.1

Pályázat.

A nagybeeskereki m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében levő antalfalvi adóhivatalnál betöltendő, évi 400 frt segélydíjjal javadalmazott adóhivatali gyakoronoki állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy a keresztlevéllel (születési bizonylat), a helyhatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal, pályázó ép és egészséges voltát igazoló orvosi bizonyítvánnyal és főgimnázium, főreál vagy kereskedelmi iskoláról szóló érettségi vagy ezekkel hason rangu közép vagy katonai iskola elvégzését tanúsító bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket az illető főispán (fő-és székvárosi főpolgármester) útján jelen pályázati hirdetménynek a „Pénzügyi Közlöny“-ben való megjelenésétől számított 2 hét alatt ezen pénzügyigazgatóságnál okvetlen nyújtsák be, mert elkésztett beérkezett vagy kellőleg nem okmányolt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pályázó nyelvismerete a kérvényben kimutatandó.

Nagybeeskerek, 1899. évi szeptember hó 15-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

17720. tkvi szám 1899.

839-1.1

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a jarkováci szerb iskola és templom alap javára 100 frt tőke, ennek 1890. évi március hó 1. napjától járó 8% kamata, 30 frt 10 kr. eddigi, 6 frt 20 kr. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t. c. 144. §. alapján s 146. és 156. §-a értelmében Vitomirov Tinko és Vitomirov Mladen jarkováci lakosok ellen a Jarkovác községben fekvő és a 2109. sz. tkvben foglalt:

1. 100. hrsz. 375 □-öl szőlőre egészben 90 frt.

2. III. dűlőbeli 20. hrsz. 1 hold II. oszt. szántóra egészben 190 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác községében 1899. évi október hó 9-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalban, mint a Jarkovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 9 frt 19 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1899. évi augusztus hó 28-án.

Kir. törvényszéki bíró.

96. sz. telefon.

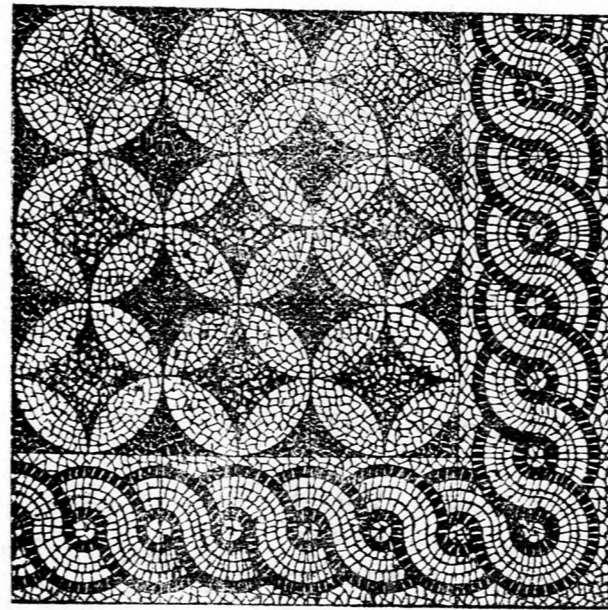
Özv. Guttman Jakabné Nagybeeskerek.

96. sz. telefon.

Czémentáru gyára és építési anyagok raktára.

Készít:

színezett műkölapokat,
czémentlapokat,
mozaiklapokat,
betonburkolatot,
terazzóburkolatot,
műkölépcsőket,
csatornakagylókat,
sírberkerítést,
marhavályukat,
lőitatóvályukat,
legelő- és disznóvályukat,
kémény-fedlapokat,
gipszöntvényeket
(szobrász-munka).

Raktáron tart:

valódi becsini román-czémentet
és porland-czémentet,
elsőrendű fehérmeszet,
gipszet,
kátrányt, (830-10-2)
karbolineumot,
aszfalt és olombetetes elszigetelő lemezeket,
köfedlemezeket (fedőpép),
elszigetelő anyagot,
száraz és olajfestéket,
homlokzat-festéket 48
különféle árnyalatban.

Azonkívül minden más e szakba vágó cikkek.

Téli szőlő.

Téli szőlő

legfinomabb minőségben

Dr. Brájjer Lajosnál

uri-utca.

Téli szőlő.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybeeskereken.